

FRACTURA COSTAE ET COSTARUM

DIAGNOSE: S22.3, MULTIPLEX: S22.4, USTABIL THORAX: S22.5

GENERELLE BEMÆRKNINGER:

Diagnoser er helt overvejende klinisk. Specielle rtg.billeder kan være en hjælp. Det er vigtigt, at der tages rtg. af thorax for at afsløre komplikationer som pneumothorax eller haemothorax.

INITIALE UNDERSØGELSER OG BEHANDLING:

- **RØNTGENUNDERSØGELSE:** Costa-billeder, rtg. af thorax.

ORTOPÆDISK BEHANDLINGSMETODE:

Har pt. 1 eller to ribbensbrud, normal respiration, normal rtg. af thorax og kun få smerter, gives ingen behandling. Pt. får instruktion om at henvende sig, hvis der bliver vejtrækningsproblemer. Brystsmerterne kan persistere i 2-3 uger.

Har pt. 2 eller flere ribbensbrud (stabil thorax), sufficient respiration, normal rtg af thorax og mange smerter, indlægges pt. Der gives blokade med 1 ml Marcain ved underkanten af angulus costae (d.v.s. ca. 2 fingers bredde fra processus spinosus) og ud for de relevante ribben. I dagtiden kan anæstesiolog evt. tilkaldes. Der kan være indikation for epidural kateter.

Ved multiple costae-frakturer med instabil thoraxvæg og evt. paradox respiration er der ofte intrathoracale komplikationer (se specialark). Komplikationerne behandles straks, og anæstesiolog tilkaldes for at styre ventilationen. Der vil i mange tilfælde blive tale om overflytning til specialafdeling med henblik på fortsat respiratorbehandling.

- **AMBULAT BEHANDLING:** Simple tilfælde.
- **INDLÆGGELSESTID:** Variabel.
- **OVERFLYTTES TIL SPECIALAFDELING:** Svære tilfælde.
- **SYGEMELDINGSPERIODE:** Fra få dage til flere mdr.

EFTERBEHANDLING:

- **PATIENTLEJRING:** Med eleveret hovedende.
- **TIDSPUNKT FOR RØNTGENKONTROL:** Evt. rtg. af thorax dagligt indtil stabilisering.
- **FYSIOTERAPI:** Der gives lungefysioterapi 2-3 gange dgl.
- **TIDSPUNKT FOR E.L.S.:** Snarest muligt.
- **AMB. KONTROL HOS EGEN LÆGE:** Evt. i simple tilfælde.
- **AMB. KONTROL I AFDELINGEN:** Afh. af tilfældets karakter.